

Методика дослідження. В процесі дослідження використані різні методи. В частині, общенауковий метод - для формування інформації про інновації інтелектуального характеру; метод економічної експертизи - визнання і оцінки інновацій; спеціальні методи - для формування бухгалтерського обліку - інформаційного забезпечення кожного з етапів інноваційного проекту

Результати. Визначені основні принципи формування в обліку інформації про інновації інтелектуального характеру, а саме порядок їх визнання і оцінки, документальне оформлення інновацій, відображення на рахунках бухгалтерського обліку з метою покращення інформаційного забезпечення управлінського персоналу про розвиток інноваційної діяльності підприємства.

Предложено для кращої організації обліку інновацій інтелектуального характеру первинні документи і реєстри для збору і обробки інформації про інноваційну діяльність.

Науковий новизна. Розроблені пропозиції впровадження методики обособленого обліку інтелектуальних інновацій в процесі випуску і продажу продукції в відповідності з вимогами діючого законодавства, в частині пропонується доповнити робочий план рахунків відповідним субрахунком до рахунку 15 « Капітальні інвестиції », а в управлінському обліку - ще і аналітичним рахункам, що дасть можливість узагальнювати бухгалтерську інформацію по новим інноваціям (винаходи, ноу - хау).

Практична значимість. Впровадження запропонованих первинних документів і реєстрів в документообіг підприємства дозволить: дати достовірну оцінку про інноваційні витрати науково - дослідницького і конструкторського відділу; здійснити пошук джерел фінансового забезпечення майбутніх розробок і конструкторських робіт по запланованим етапам удосконалення інновацій на протязі всього життєвого циклу інновацій на основі експертних оцінок.

Ключові слова: інновації, нематеріальні активи, оцінка інновацій, методика обліку інновацій, облік інноваційних витрат, облік інноваційної продукції.

УДК 657.471

Мушевич Н.В.,
викладач¹ кафедри обліку у виробничій сфері
Тернопільський національний економічний університет

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ ВИТРАТ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ БУДІВЕЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

Постановка проблеми. Сьогоднішні реформи бухгалтерського обліку в Україні пов'язані із зближенням національних П(С)БО до МСФЗ. У національні форми звітності вносяться зміни та все менше уваги приділяється питанням удосконалення первинного та зведеного бухгалтерського обліку як фундаментальних джерел інформації, на основі яких визначається фінансовий результат діяльності та складається фінансова звітність.

Господарська діяльність будівельних організацій характеризується значними виробничими витратами, питомо частину яких становлять матеріальні витрати, витрати на оплату праці та пов'язані з нею відрахування, витрати з експлуатації будівельної техніки, інші витрати та загальновиробничі витрати. У собівартості будівельно-монтажних робіт, в залежності від етапу будівництва об'єктів та природних чинників, частка витрат з експлуатації будівельної техніки коливається в межах 7–18%. Як свідчить практика, облік таких витрат підприємства відображають по-різному: одні – у складі прямих, а інші – у складі загальновиробничих витрат.

Це зумовлює актуальність теми дослідження та її практичну цінність для будівельних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження питань обліку витрат в будівництві проводила низка вчених, таких як Бондар В.П., Дмитренко А.В., Ільяшенко В.А., Задорожний З.М.В., Крупка Я.Д., Литвин Б.М., Павелко О.В., Пушкар М. С., Юхновська Ю.О.

¹Науковий керівник: Дерій В.А. – д.е.н., доцент

та ін.

Вивченню сутності та структури витрат з експлуатації будівельної техніки присвячено низку наукових праць З.-М. Задорожного. Запропонована ним структура витрат складається з дванадцяти пунктів [1, с. 163] та найбільш точно відображає витрати, пов'язані саме з експлуатацією будівельної техніки.

У праці О.В. Павелко [5, с. 112] розглянуто відображення витрат з експлуатації будівельної техніки у вітчизняних та міжнародних нормативно-правових документах, зокрема віднесення їх до певних статей калькулювання собівартості будівельно-монтажних робіт.

В.А. Іляшенко, Ю.О. Юхновська [2, с. 112] пропонують номенклатуру статей витрат на виробництво в будівництві, засновану на дотриманні єдності класифікаційних ознак, що більш повно враховуватиме особливості будівельного виробництва в сучасних умовах.

Однак, незважаючи на вагомі наукові дослідження та отримані вченими-економістами результати, сутність та проблеми обліку витрат з експлуатації будівельної техніки залишаються малодослідженими та потребують розгляду.

Постановка завдання. Витрати з експлуатації будівельної техніки є складовою собівартості будівельно-монтажних робіт, проте в нормативних документах, які історично змінювалися, є певні неузгодження. В працях вчених-економістів, займаються дослідженням витрат в будівництві, значна увага приділяється обліку матеріальних витрат та витрат на оплату праці, однак облік витрат з експлуатації будівельної техніки розглядається поверхнево. Тому, метою дослідження є проведення історичного аналізу нормативних документів, які регулюють облік витрат з експлуатації будівельної техніки і обґрунтування пропозицій щодо їх удосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Методика та організація обліку в будівництві визначається низкою чинників, чільне місце серед яких належить організаційним та технологічним особливостям будівельної галузі. Даний вплив пояснюється характером кінцевої продукції, специфічними умовами праці, специфікою застосовуваної техніки, технології, організації виробництва, управління і матеріально-технічного забезпечення. Значення будівельної техніки в їхній діяльності неможливо недооцінювати, адже, після затвердження проектно-кошторисної документації, починаючи з підготовчого етапу спорудження об'єкта будівництва, її використання виступає вагомим чинником у виробництві продукції. Крім того, окремі види будівельних робіт взагалі неможливо здійснювати без допомоги будівельних машин та механізмів від початку аж до завершення будівництва.

Згідно Методичних рекомендацій №573 [3], у собівартості будівельно-монтажних робіт є стаття «Інші прямі витрати» до складу якої входять витрати, пов'язані з експлуатацією будівельних машин і механізмів (п.3.1 даних рекомендацій), тобто витрати на утримання та експлуатацію об'єктів основних засобів, які відображаються за первісною вартістю на субрахунках бухгалтерського обліку: машини та обладнання, транспортні засоби.

Історично склалося так, що відповідно до основних положень з планування і обліку собівартості будівельно-монтажних робіт, затверджених в 1955 р. Держпланом СРСР, Держбудом СРСР, Міністерством фінансів СРСР і ЦСУ СРСР, ця стаття називалась «Витрати з експлуатації машин і механізмів», згідно із такими ж Положеннями, введеними в дію з 1.01.1985 р. – «Витрати з експлуатації будівельних машин і механізмів». Постановою Кабінету Міністрів України № 186 від 9.02.1996 р. затверджено Типове положення з планування, обліку та калькулювання собівартості будівельно-монтажних робіт, в якому теж окремою калькуляційною статтею була «Експлуатація будівельних машин і механізмів» [1, с. 161].

Необхідно зазначити, що в усіх трьох нормативних документах витрати на утримання й експлуатацію будівельної техніки відносилися до прямих витрат, тобто до витрат, які безпосередньо пов'язані з виконанням будівельно-монтажних робіт і включалися у собівартість відповідних об'єктів обліку за прямою ознакою [1, с. 161].

Досить вдало у Методичних рекомендаціях з формування собівартості будівельно-монтажних робіт, затверджених наказом Державного комітету України з будівництва та архітектури 16.02.2004 року № 30 (не діє) [4] подано групування витрат за статтями калькулювання та наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 31.12.2010 р. № 573 була затверджена нова редакція Методичних рекомендацій з формування собівартості будівельно-монтажних робіт, в якій такі витрати відображено дещо по-іншому (табл. 1).

Таблиця 1

Класифікація витрат за способом віднесення вартості витрат до собівартості будівельно-монтажних робіт

Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт, затверджені Державним комітетом України з будівництва та архітектури від 16.02.2004 р. № 30 [4]	
<i>Рекомендовані статті калькулювання</i>	
<i>Прямі</i>	<i>Непрямі</i>
Прямі матеріальні витрати	Загальновиробничі витрати
Прямі витрати на оплату праці	
Експлуатація будівельних машин та механізмів	
Відрахування на соціальні заходи	
Інші прямі витрати	
Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 31.12.2010 р. № 573[3]	
<i>Рекомендовані статті калькулювання</i>	
<i>Прямі</i>	
Прямі матеріальні витрати	
Прямі витрати на оплату праці	
Інші прямі витрати	Витрати, пов'язані з експлуатацією будівельних машин та механізмів
	Відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування
	Інші виробничі витрати
<i>Загальновиробничі (непрямі) витрати</i>	
Змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати	

Джерело: складено автором на основі нормативних документів

Як бачимо, в новій редакції Методичних рекомендацій статті «Експлуатація будівельних машин та механізмів» та «Відрахування на соціальні заходи» ввійшли у статтю «Інші прямі витрати».

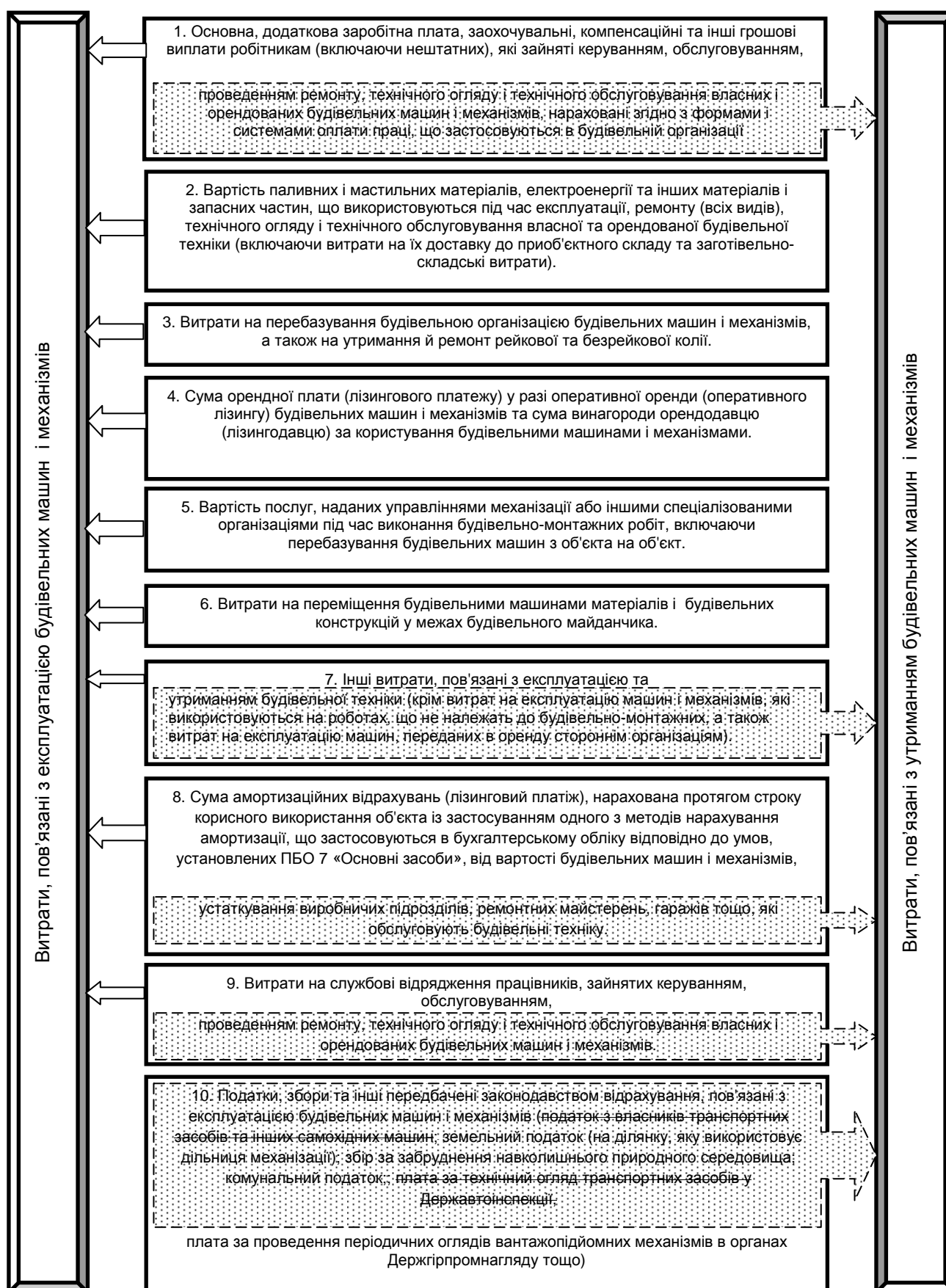
Доходимо висновку, що у нормативних документах, що втратили чинність та у діючих Методичних рекомендаціях №573, витрати з експлуатації будівельної техніки рекомендується відображати у складі прямих витрат.

Хоча Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт № 573 мають лише рекомендаційний характер (як і попередні), проте, як свідчить практика, є важливими для практикуючих бухгалтерів, особливо в частині визначення собівартості будівельної продукції, робіт, послуг та включення витрат до відповідних статей калькулювання.

Додаток 4 Методичних рекомендацій №573 містить перелік витрат, пов'язаних з експлуатацією будівельних машин і механізмів. Вважаємо, що даний перелік включає витрати як на утримання, так і експлуатацію будівельної техніки, що й зумовило практикуючих бухгалтерів облік таких витрат вести у складі загальновиробничих. Для того, щоб визначити якою є ця стаття витрат, слід розмежувати поняття «витрати на утримання будівельної техніки» та «витрати з експлуатації будівельної техніки» (рис. 1).

Вважаємо, що витрати, пов'язані з експлуатацією, доцільно відображати в обліку як прямі. Так, до витрат з експлуатації відносять вартість паливно-мастильних матеріалів, заробітну плату та відрахування на неї працівників, зайнятих експлуатацією техніки, амортизаційні відрахування, запчастини, інші витрати, пов'язані з експлуатацією об'єкта будівельних машин та механізмів.

До витрат на утримання, на нашу думку, слід відносити технічне обслуговування та технічний огляд, амортизацію гаражів, виробничих підрозділів, будівель ремонтних майстерень, заробітну плату начальників та працівників таких структурних підрозділів, службові відрядження працівників, зайнятих проведенням ремонтів, технічним оглядом та обслуговуванням, податки, збори та інші передбачені законодавством відрахування, інші витрати, пов'язані з утриманням техніки. Такі витрати неможливо віднести до конкретної одиниці будівельної техніки, тому необхідно розподіляти відповідно до обраної підприємством бази розподілу.

абв – податки, які не справляються у зв'язку із втратою чинності відповідних законодавчих актів

Рис.1. Структура витрат, пов'язаних з експлуатацією та утриманням будівельних машин та механізмів

Джерело: авторська розробка

Окремої уваги у переліку витрат заслуговують податки, збори та інші передбачені законодавством відрахування, оскільки їх взагалі неможливо віднести до конкретної одиниці техніки, а частина податків нині будівельними підприємствами не сплачується, проте є у переліку податків у Методичних рекомендаціях №573, зокрема:

- податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин (Відповідно до Розділу XIX. Прикінцеві положення Податкового кодексу України з 01.01.2011 року втратив чинність Закон України «Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів». Натомість з 01.01.2011 року введено Збір за першу реєстрацію транспортного засобу, який передбачений Розділом VII Податкового кодексу України. Даний збір сплачується лише при першій реєстрації в Україні транспортних засобів, що відповідно до статті 232 цього Кодексу є об'єктами оподаткування.);

- плата за технічний огляд транспортних засобів у Державтоінспекції (втратив чинність наказ МВС України від 10 листопада 2005 року № 987 «Про затвердження Інструкції про проведення огляду транспортних засобів та їх реєстраційних документів під час реєстрації, перереєстрації і зняття з обліку», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 24 листопада 2005 року за № 1424/11704.);

- земельний податок (на ділянку, яку використовує дільниця механізації), проте земельний податок нараховується на землю, яка перебуває у власності чи оренді загальною сумою, тому постає питання як цей вид податку взагалі віднести до витрат на земельну ділянку на якій знаходиться дільниця механізації, гаражі для техніки?;

- збір за забруднення навколишнього природного середовища: у розрахунок суми збору включаються стаціонарні джерела забруднення (обсяги забруднюючих речовин, які викидаються в атмосферне повітря або скидаються безпосередньо у водний об'єкт, та обсяги відходів, що розміщуються у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах) та пересувні джерела забруднення (розрахунок проводиться від обсягів фактично використаних видів пального, в результаті спалення яких утворюються забруднюючі речовини). Враховуючи методику розрахунку, даний вид податку неможливо показувати як витрати на експлуатацію будівельних машин та механізмів, тому його доцільно виключити із даного переліку;

- комунальний податок (не справляється, втратили силу Закон України «Про систему оподаткування» від 25.06.91 р. № 1251-XII, Декрет КМ України «Про місцеві податки і збори» від 20.05.93 р. № 56-93).

З усіх вище перелічених податків залишається лише плата за проведення періодичних оглядів вантажопідйомних механізмів в органах Держгірпромнагляду, яку можливо відобразити як прямі витрати, оскільки вартість таких оглядів залежить від конкретного виду техніки та зазначається у відповідних документах, наданих підприємствам місцевими органами Держгірпромнагляду.

Вважаємо за доцільне внести уточнення у Додаток 4 Методичних рекомендацій № 573 щодо тих податків і зборів, які сплачуються підприємствами на даний момент та мають безпосереднє відношення до будівельних машин та механізмів.

В Російській Федерації перелік витрат на експлуатацію будівельної техніки наводився у Типових методичних рекомендаціях з планування та обліку собівартості будівельних робіт, затверджений Мінбудом РФ 04.12.1995 р. № БЕ – 11 – 260 / 7 [9], але з прийняттям ПБО 10/99 «Витрати організації», затвердженого Наказом Мінфіну РФ від 06.05.1999р. № 33н, дані рекомендації втратили чинність, однак в практичних цілях окремі положення Типових методичних рекомендацій в даний час можуть бути використані в частині, що не суперечить ПБУ 9/99 «Доходи організації» та ПБУ 10/99 «Витрати організації». Відмітимо, що перелік витрат на експлуатацію будівельної техніки у рекомендаціях РФ аналогічний, як і в Методичних рекомендаціях №573.

Існує також неузгодженість Методичних рекомендацій №573 із нормативними документами вищого рівня. Так, у Податковому кодексі України про такі витрати сказано лише загально у Розділі III, п.7.10.1.г) [6], аналогічно у П(С)БО 16 «Витрати» у п.15.4 до загальновиробничих витрат включаються витрати на утримання, експлуатацію та ремонт, страхування, операційну оренду основних засобів, інших необоротних активів загальновиробничого призначення [7], тобто витрати з експлуатації транспорту, машин та механізмів. У даних нормативних документах у складі статті «Інші прямі витрати» перелік таких витрат відсутній.

Витрати з експлуатації будівельної техніки за своїм характером є більше прямими, тому, доцільно було б відобразити їх у складі інших прямих витрат, що вимагає внесення доповнень до Розділу III, п.7.9.3 Податкового кодексу України та п.14 П(С)БО 16 «Витрати» наступним текстом «...витрати з експлуатації машин та обладнання, транспортних засобів».

Характер діяльності підрядних організацій має свої особливості та Міністерством фінансів України затверджено П(С)БО 18 «Будівельні контракти», який визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи і витрати, пов'язані з виконанням будівельних контрактів та її розкриття у фінансовій звітності. Пунктом 12 даного стандарту визначено, що витрати за будівельним контрактом включають витрати, безпосередньо пов'язані з виконанням даного контракту та загальновиробничі витрати [8]. До складу яких (прямих чи загальновиробничих) витрат включати витрати з експлуатації будівельної техніки у стандарті не вказано, хоча вказано, що до складу «Інші прямі витрати» належать витрати згідно П(С)БО 16 «Витрати», тому доповнення П(С)БО 16 внесе свої корективи у П(С)БО 18 «Будівельні контракти». Позитивним є те, що згідно даного положення, витрати на утримання незадіяних будівельних машин, механізмів та інших необоротних активів, які не використовуються при виконанні будівельного контракту не включаються до витрат за будівельним контрактом, а відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійсненні [8].

Висновки та подальші дослідження. Як бачимо, історичний аналіз нормативних документів з формування собівартості будівельно-монтажних робіт доводить те, що витрати з експлуатації будівельної техніки відображалися у складі прямої окремої статті калькулювання «Витрати з експлуатації будівельної техніки». У діючих Методичних рекомендаціях №573 такі витрати є складовою статті «Інші прямі витрати». У нормативних документах вищого рівня витрати з експлуатації будівельної техніки не включені у прямі статті калькулювання собівартості товарів, робіт, послуг. Виходячи з цього, більшість будівельних підприємств такі витрати відображають у бухгалтерському обліку у складі загальновиробничих з подальшим їхнім розподілом на об'єкти будівництва.

Перелік витрат, пов'язаних з експлуатацією будівельних машин та механізмів, зазначений у Додатку 4 Методичних рекомендацій №573, містить витрати на утримання й експлуатацію парку будівельної техніки, що вимагає усунення таких недоліків, адже такі витрати є різними за складом. Доцільно було б витрати з експлуатації будівельної техніки відобразити у статті «Інші прямі витрати» та на рахунку 23 «Виробництво», а витрати на утримання будівельної техніки за своїм характером є більше непрямими, тому їх необхідно відобразити у статті «Змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати» та відобразити на рахунку 91 «Загальновиробничі витрати». Також доцільно у даному додатку розподілити зазначені витрати на дві групи: «Витрати, пов'язані з експлуатацією будівельних машин та механізмів» та «Витрати, пов'язані з утриманням будівельних машин та механізмів».

Перспективи подальших досліджень пов'язані з узгодженням ряду нормативно-правових документів, що дозволить покращити методичку обліку витрат будівельних підприємств в цілому, та витрат з експлуатації будівельної техніки зокрема.

Бібліографічний список

1. Задорожний З.В. Внутрішньогосподарський облік у будівництві : [монографія] / З.В. Задорожний – Тернопіль : Економічна думка, 2006. – 347 с.
2. Іляшенко В.А. Організація обліку витрат і калькулювання собівартості в будівництві / В.А. Іляшенко, Ю.О. Юхновська – Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2013. – №1 (70). – С. 110-113
3. [Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт](#) – Рекомендації, Наказ Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 31.12.2010 р. № 573 [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://msmeta.com.ua/ua_view_novosti_stroitelstva.php?id=101.
4. Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт – Рекомендації, Державний комітет України з будівництва та архітектури від 16.02.2004 р. № 30 (не діє) [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0030509-04>.
5. Павелко О.В. Доходи і витрати основної діяльності будівельних підприємств у системі обліку та контролю: монографія / О.В. Павелко. – Рівне : НУВГП, 2012. – 236 с.

6. Податковий кодекс України – Офіційний документ ВРУ № 2755-VI від 02.12.2010 р. [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» – Положення, Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти» – Положення, Наказ Міністерства фінансів України від 28.04.2001 р. № 205 [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

9. Типовые методические рекомендации по планированию и учету себестоимости строительных работ (утв. Минстроем РФ 04.12.1995г. № БЕ-11-260/7), (не действует) [Електронний ресурс]. – Режим доступа : http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_21170/

Referenses

1. Zadorozhnyi, Z.V. (2006), *Vnutrishnohospodarskyi oblik u budivnytstvi*, [Intraeconomic accounting in construction], monograph, Ekonomichna dumka, Ternopil', Ukraine, 347 p.

2. Iliashenko, V.A. and Yukhnovska, Iu.O. (2013), "Organization the accounting of costs and calculation of prime cost in the construction", *Derzhava ta rehiony. Seriya: Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, no, 1(70), pp. 110-113.

3. The order of the Ministry of regional development and construction of Ukraine (2010), Methodical recommendations for the formation of the cost of construction and installation works, No. 573 of December 31, available at: http://msmeta.com.ua/ua_view_novosti_stroitelstva.php?id=101.

4. Recommendations, the State Committee of Ukraine for Construction and Architecture (2004), Methodical recommendations for the formation of the cost of construction and installation works, No. 30 (*not applied*) of February 16, available at: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0030509-04>.

5. Pavelko, O.V. (2012), *Dokhody i vytraty osnovnoi diialnosti budivelnnykh pidpriemstv u systemi obliku ta kontroliu* [Revenues and expenses of construction enterprises activity in the system of accounting and control], monograph, NUVHP, Rivne, Ukraine, 236 p.

6. Tax Code of Ukraine (2010), Official document of Verkhovna Rada of Ukraine No. 2755-VI of December 2, Official Website of Verkhovna Rada of Ukraine. available at <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

7. Regulations, the order of the Ministry of Finance of Ukraine (1999), The Standards of Accounting 16 "Costs", No. 318 of December 31, [Electronic recourse], Official Website of Verkhovna Rada of Ukraine. available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

8. Regulations, the order of the Ministry of Finance of Ukraine (2001), The Standards of Accounting 18 "Construction Contracts", no. 205 of April 28, [Electronic recourse], Official Website of Verkhovna Rada of Ukraine. available at <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

9. Typical methodical recommendations on planning and cost accounting of construction works (approved by the Ministry of Construction of the Russian Federation) (approved by the Ministry of Construction of Russia 04.12.1995g. № BU-11-260/7), (*not applied*), available at http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_21170/

Мужевич Н.В. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ ВИТРАТ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ БУДІВЕЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

Метою статті є проведення історичного аналізу нормативних документів, які регулюють облік витрат з експлуатації будівельної техніки і обґрунтування пропозицій щодо їх удосконалення.

Методика дослідження. У статті використано загально-науковий, економіко-аналітичний та порівняльний методи дослідження при розгляді нормативних документів, в яких відображалися склад, структура та методика обліку витрат з експлуатації будівельної техніки (Положення з планування і обліку собівартості будівельно-монтажних робіт, затверджено в 1955 р. Держпланом СРСР, Держбудом СРСР, Міністерством фінансів СРСР і ЦСУ СРСР; таке ж Положення, введено в дію з 1.01.1985 р.; Типове положення з планування, обліку і калькулювання собівартості будівельно-монтажних робіт, затверджено Постановою Кабінету Міністрів України № 186 від 9.02.1996 р.; Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт, затверджені Державним комітетом України з будівництва та архітектури від 16.02.2004 р. № 30; Методичні

рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 31.12.2010 р. № 573).

Результати. Встановлено, що Методичні рекомендації з собівартості будівельно-монтажних робіт, які відображають в бухгалтерському обліку витрати з експлуатації будівельної техніки що діяли на протязі певних проміжків часу, практично залишилися без змін. Зокрема, такі витрати починаючи з 1955 р. рекомендується відображати у складі прямих витрат будівельних організацій.

Виявлено, що перелік витрат, пов'язаних з експлуатацією будівельної техніки як в діючих, так і тих, що втратили чинність Методичних рекомендаціях містить витрати як прямі, так і ті, що необхідно розподіляти. Така неузгодженість привела до того, що більшість будівельних організацій такі витрати відображають у складі загальновиробничих та розподіляють у кінці звітнього періоду.

Запропоновано внести зміни у додаток 4 Методичних рекомендацій №573, зокрема виділити «Витрати, пов'язані з експлуатацією будівельних машин та механізмів» і «Витрати, пов'язані з утриманням будівельних машин та механізмів».

Наукова новизна полягає в обґрунтуванні пропозицій щодо внесення змін у Додаток 4 Методичних рекомендацій з формування собівартості будівельно-монтажних робіт №573 в частині витрат, пов'язаних з експлуатацією будівельної техніки, а також їх віднесення до складу прямих витрат у структурі витрат виробничої собівартості будівельних організацій.

Практична значущість. Відображення витрат з експлуатації будівельних машин та механізмів у складі статті «Інші прямі витрати» та на рахунку 23 «Основне виробництво» сприятиме оперативному та точному їхньому відображенню в бухгалтерському обліку у структурі виробничої собівартості будівельно-монтажних робіт.

Ключові слова: витрати в будівництві, структура витрат, собівартість будівельно-монтажних робіт.

Muzhevych N.V. PROBLEMATIC ASPECTS OF REFLECTION IN THE ACCOUNTING OF COSTS WITH USING CONSTRUCTION ENGINEERING

Purpose. The aim of the article is to conduct a historical analysis of normative documents that regulate cost accounting on operation of construction engineering and substantiation proposals for their improvement.

Methodology of the study. General and scientific methods, economical and analytical, comparative methods were used in this article in considering normative documents, where the composition, structure and methodology of cost accounting on operation of construction engineering reflected (Regulation on planning and cost accounting of construction and installation works, approved in 1955, State Planning Committee of the USSR, State Committee for Construction in the USSR, Ministry of Finance of the USSR and Central Statistical Administration of the USSR; the same provisions was entered into force on 01.01.1985; Typical regulation on planning, accounting and calculation of prime cost of construction and installation works was approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 186 from 09.02.1996. Methodical recommendations on the formation of prime cost of construction and installation works approved by the State Committee of Ukraine for Construction and Architecture from 16.02.2004, No. 30; Methodical recommendations on the formation of prime cost of construction and installation works approved by the Ministry of Regional Development and Construction of Ukraine from 31.12.2010 No. 573).

Findings. It has been established that Methodical recommendations on the cost of construction and installation works that reflect cost on operation of construction engineering in the accounting that operated during certain periods of time, practically remained unchanged. Specifically, since 1955 these costs are recommended to display as part of the direct costs of construction companies.

It has been detected that the list of costs associated with the operation of construction engineering in both existing and those that are lost their validity in Methodical recommendations includes both direct costs and those that need to allocate.

This disagreement led to the fact that the most of construction companies such expenditures displayed in composition of total production and distributed at the end of the reporting period.

It has been proposed to amend into Annex 4 of Methodical recommendations No 573, in particular, highlight "costs associated with the operation of construction machines and mechanisms" and "costs associated with the maintenance of construction machinery and mechanisms».

Originality. Scientific novelty is to substantiation proposals for amendments to Annex 4 of Methodical recommendations on the formation of the cost of construction and installation works No 573 in the part of the costs, associated with the operation of construction engineering and also taking them to the direct costs in the cost structure of the production cost of construction companies.

Practical value. The representation of the costs on operating of construction machinery and mechanisms as part of the article "Other direct costs" and on account 23 "The main production" will facilitate efficient and accurate reflection in the their accounting in the structure of production costs of construction and installation works.

Key words: construction costs, the structure of the costs, cost of construction and installation works.

Мужевич Н.В. ПРОБЛЕМНЫЕ АСПЕКТЫ ОТОБРАЖЕНИЯ В УЧЕТЕ РАСХОДОВ ПО ЭКСПЛУАТАЦИИ СТРОИТЕЛЬНОЙ ТЕХНИКИ

Целью статьи является проведение исторического анализа нормативных документов, регулирующих учет затрат по эксплуатации строительной техники и обоснование предложений по их совершенствованию.

Методика исследования. В статье использованы общенаучный, экономико-аналитический и сравнительный методы исследования при нормативных документах, в которых отражались состав, структура и методика учета затрат по эксплуатации строительной техники (Положение по планированию и учету себестоимости строительно - монтажных работ, утвержден в 1955 г. Госпланом СССР, Госстроем СССР, Министерством финансов СССР и ЦСУ СССР; такое же Положение введено в действие с 1.01.1985 г.; Типовое положение по планированию, учету и калькулированию себестоимости строительно-монтажных работ, утвержден Постановлением Кабинета Министров Украины № 186 от 9.02.1996 г.; Методические рекомендации по формированию себестоимости строительно-монтажных работ, утвержденные Государственным комитетом Украины по строительству и архитектуре от 16.02.2004 г. № 30; Методические рекомендации по формированию себестоимости строительно-монтажных работ, утвержденные приказом Министерства регионального развития и строительства Украины от 31.12.2010 г. № 573).

Результаты. Установлено, что Методические рекомендации по себестоимости строительно-монтажных работ, которые отражают в бухгалтерском учете расходы по эксплуатации строительной техники действовавших на протяжении определенных промежутков времени, практически остались без изменений. В частности, такие расходы, начиная с 1955 г. рекомендуется отражать в составе прямых расходов строительных организаций.

Выявлено, что перечень расходов, связанных с эксплуатацией строительной техники как в действующих, так и утративших силу Методических рекомендациях содержит расходы как прямые, так и те, что необходимо распределять. Такая несогласованность привела к тому, что большинство строительных организаций такие расходы отображают в составе общепроизводственных и распределяют конце отчетного периода.

Предложено внести изменения в приложение 4 Методических рекомендаций № 573, в частности выделить «Расходы, связанные с эксплуатацией строительных машин и механизмов» и «Расходы, связанные с содержанием строительных машин и механизмов».

Научная новизна заключается в обосновании предложений по внесению изменений в Приложение 4 Методических рекомендаций по формированию себестоимости строительно - монтажных работ № 573 в части расходов, связанных с эксплуатацией строительной техники, а также их отнесения в состав прямых расходов в структуре затрат производственной себестоимости строительных организаций.

Практическая значимость. Отражение расходов по эксплуатации строительных машин и механизмов в составе статьи «Прочие прямые расходы» и на счете 23 «Основное производство» будет способствовать оперативному и точному их отражению в бухгалтерском учете в структуре производственной себестоимости строительно-монтажных работ.

Ключевые слова: затраты в строительстве, структура затрат, себестоимость строительно - монтажных работ.